

«Πριν από πεντέμισι χρόνια η αποκατάσταση της Συναγωγής «Ετς Χαγίμ» έμοιαζε σαν όνειρο... Σήμερα είναι μια πραγματικότητα, με την οποία τιμούμε το παρελθόν μας, γιορτάζουμε την ενότητα, τη συνεργασία και την πίστη που έφεραν αυτό το αποτέλεσμα και δίνουμε υπόσχεση για το μέλλον – ένα μέλλον όπου οι αξίες μας θα συνεχίσουν να μεταλαμπαδεύονται στις επόμενες γενιές.

Η Συναγωγή «Ετς Χαγίμ» δεν είναι μόνο ένα κτίριο. Είναι η καρδιά της Κοινότητάς μας. Και σήμερα στέκει πάλι όρθια, σαν δέντρο της ζωής – ριζωμένο στο παρελθόν, στραμμένο στο φως». Με αυτά τα λόγια ο **πρόεδρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας Λάρισας Μωυσής Μανουάχ** ξεκίνησε την ομιλία του, χαιρετίζοντας τα εγκαίνια της ανακατασκευασμένης συναγωγής.

Η τελετή, στην οποία κυριάρχησε η συγκίνηση, καθώς «ένα ιστορικό κτίριο, ένας χώρος πίστης, μνήμης και παράδοσης άνοιξε και πάλι τις πύλες του», έγινε στις 15.6.2025, παρουσία εκπροσώπων της ελληνικής Κυβέρνησης, του γερμανικού κράτους, εκπροσώπων του ΚΙΣΕ και των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων απ' όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, τοπικών Αρχών και πλήθους μελών της Ισραηλιτικής Κοινότητας Λάρισας.

«Η σημερινή ημέρα», τόνισε ο κ. Μανουάχ, «αποτελεί μια ιδιαίτερη στιγμή στη σύγχρονη ιστορία της Ισραηλιτικής Κοινότητας Λάρισας, καθώς με συγκίνηση επαναφιερώνουμε τη Συναγωγή «Ετς Χαγίμ» στη λατρεία του Θεού, στον πολιτισμό του τόπου και στην ιστορία του Ελληνικού Εβραϊσμού», υπογραμμίζοντας ότι «η Συναγωγή μας στάθηκε αγέρωχη για πάνω επί 150 χρόνια, σύμβολο της μακραίωνης παρουσίας της Εβραϊκής Κοινότητας στη Λάρισα».

Η εκδήλωση, που συντόνιζε η **διευθύντρια της Κοινότητας κ. Αλίνα Μωυσή**, ξεκίνησε με την κοπή της κορδέλας, για να ακολουθήσει το θρησκευτικό μέρος, όπως και η ομιλία του **ραβίνου της Λάρισας, Ηλία Σαμπετάι**, για να ακουστεί στη συνέχεια ένα εβραϊκό τραγούδι για τη Λάρισα.

Ο κ. Μανουάχ ευχαρίστησε όλους όσοι συνέβαλαν στην υλοποίηση του έργου της ανακατασκευής που διήρκεσε πεντέμισι χρόνια, για να τονίσει ότι «ο μέγας ευεργέτης του έργου υπήρξε αναμφίβολα η Περιφέρεια Θεσσαλίας. Χωρίς τη δική της στήριξη, θα ήμασταν ακόμη ανάμεσα σε χαλάσματα. Ένα ευχαριστώ ανήκει στον πρώην περιφερειάρχη, Κώστα Αγοραστό, που, μετά από πολλές προσπάθειές του, κατάφερε την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης, μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού, για την αναστήλωση της συναγωγής μας.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ απευθύνεται στον παρόντα περιφερειάρχη, Δημήτρη Κουρέτα, ο οποίος, με την ιδιαίτερη ευαισθησία του σε θέματα Πολιτισμού, έθεσε ως μια από τις προτεραιότητες της θητείας του την ολοκλήρωση αυτού του έργου, το οποίο εγκαινίασε. Θα ήθελα, επίσης, να ευχαριστήσω τους ανθρώπους των υπηρεσιών της Περιφέρειας, που στάθηκαν δίπλα

μας σε κάθε βήμα, με προσωπικό ενδιαφέρον.

Ο δεύτερος σημαντικός ευεργέτης του έργου είναι το κράτος της Γερμανίας. Μέσω του Προγράμματος «Γερμανο-Ελληνικό Ταμείο για το Μέλλον» ήταν αυτοί που πρόσφεραν την πρώτη χρηματοδότηση, με την οποία το έργο ξεκίνησε, αλλά και την τελευταία, με την οποία ολοκληρώθηκε! Η συνεργασία μας σε όλη αυτήν την πορεία με το Γενικό Προξενείο της Γερμανίας στη Θεσσαλονίκη, τόσο με τους διπλωμάτες όσο και με το προσωπικό του, υπήρξε άψογη και δημιούργησε σχέσεις αμοιβαίας φιλίας και εκτίμησης.

Το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο και όλες οι Ελληνικές Εβραϊκές Κοινότητες στάθηκαν αρωγοί από την πρώτη στιγμή, εξαντλώντας τις οικονομικές δυνατότητές τους, με την πεποίθηση ότι ένα τέτοιο εγχείρημα ανήκει σε ολόκληρο τον Εβραϊσμό. Τους ευχαριστούμε πολύ για την αδελφική τους αλληλεγγύη. Την ίδια αλληλεγγύη έδειξαν και αρκετοί Εβραϊκοί Οργανισμοί του εξωτερικού».

Η υπουργός Παιδείας Σοφία Ζαχαράκη κάνοντας λόγο για ιδιαίτερη συγκινητική στιγμή σημείωσε τη μακρά θρησκευτική παράδοση των Λαρισαίων Εβραίων, τόνισε πως η ιστορική Συναγωγή της Λάρισας δεν υπέκυψε, αλλά αναστηλώθηκε, σημειώνοντας, επίσης, τη θρησκευτική ελευθερία και πως η Λάρισα ενσαρκώνει το πνεύμα συνεργασίας.

Ακολούθησε η απονομή πλακετών στους δέκα μεγάλους ευεργέτες. Ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας Δημ. Κουρέτας, παραλαμβάνοντας την πλακέτα απηύθυνε χαιρετισμό, σημειώνοντας, μεταξύ άλλων, ότι «η διατήρηση της ιστορίας και της κληρονομιάς της Ισραηλιτικής Κοινότητας Λάρισας αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο για την κατανόηση του πολυδιάστατου χαρακτήρα της τοπικής κοινωνίας. Αξίζουν συγχαρητήρια στην Ισραηλιτική Κοινότητα για την έντονη κοινωνική και φιλανθρωπική δράση, την πολιτιστική της συνεισφορά, καθώς οι παραδόσεις, τα έθιμα και οι θρησκευτικές εκδηλώσεις της κοινότητας εμπλούτισαν το πολιτιστικό μωσαϊκό της Λάρισας και καλλιέργησαν πνεύμα αλληλοκατανόησης και συνύπαρξης.

Το έργο δε θα μπορούσε να ολοκληρωθεί χωρίς τη χρηματοδότηση της Περιφέρειας που όφειλε να εξοφλήσει ένα ακόμα γραμμάτιο στην ιστορία, όμως το χρέος μας στη μνήμη θα είναι πάντα ανεξόφλητο».

Ακόμη, υπογράμμισε ότι «η Θεσσαλία έχει μια μεγάλη διαδρομή που είναι πολυπολιτισμική, χριστιανική, μουσουλμανική, εβραϊκή, μια διαδρομή με σεβασμό στην ανεξιθρησκία. Η Θεσσαλία είναι ιστορικά τόπος συνύπαρξης και αλληλοσεβασμού, τόπος περήφανος που δεν ξεχνά το παρελθόν του, τόπος για γηγενείς και πρόσφυγες, τόπος για ανθρώπους κάθε θρησκείας. Ο βαθύς σεβασμός σε αυτές τις αρχές είναι ο άξονας που μας οδηγεί στο μέλλον. Είναι θεμελιώδεις αρχές πάνω στις οποίες οικοδομείται η Δημοκρατία μας και οι οποίες αποτελούν την αποτελεσματικότερη ασπίδα απέναντι στους εφιάλτες της μισαλλοδοξίας και του ρατσισμού».

Ο πρόεδρος του ΚΙΣΕ και της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης Δαυίδ Σαλιτέλ τόνισε πως η αναστήλωση δεν είναι ένα τεχνικό έργο, αλλά το θεμέλιο για το μέλλον για να συνεχίσει να υπάρχει εβραϊκή κοινότητα στη Λάρισα.

Ο Δ. Σαλιτέλ συνεχάρη τη διοίκηση και τους Εβραίους της Λάρισας, λέγοντας χαρακτηριστικά «Επί σχεδόν έξι χρόνια οι διοικήσεις της Κοινότητας κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν άπειρες προκλήσεις και να ξεπεράσουν τον εαυτό τους σε δύναμη και εφευρετικότητα προκειμένου να διασφαλίσουν την ομαλή και απρόσκοπτη συνέχιση της εβραϊκής θρησκευτικής ζωής. Με την αгаστή συνεργασία του συνόλου των Λαρισαίων Εβραίων όλες οι γιορτές γιορτάστηκαν, όλες οι τελετές τελέστηκαν. ΟΛΕΣ... χωρίς εκπώσεις, χωρίς στερήσεις... περιμένοντας με υπομονή και πίστη τη σημερινή ημέρα. Θερμά συγχαρητήρια αξίζουν σε όλους σας. Το αποτέλεσμα σας δικαιώνει.

Και η σημερινή τελετή φέρνει δάκρυα χαράς και ρίγη συγκίνησης σε όλους μας.

Είμαι βέβαιος ότι η Συναγωγή Ετς Χαγίμ, το «Δέντρο της Ζωής» των Εβραίων της Λάρισας θα παραμείνει ένας ζωντανός φάρος του εβραϊσμού στην Ελλάδα - ένας τόπος ανοιχτός, ζεστός, γεμάτος κατανύξη, μελωδίες προσευχής και βαθιές συγκινήσεις».

Η προσφορά των εβραϊκών οργανισμών του εξωτερικού επισημάνθηκε με αφορμή και τη βράβευση του Ααρών Βενουζίου, που σήμερα ζει στο Σικάγο, έχοντας ζήσει για πολλά χρόνια στη Λάρισα. Τέλος, τιμήθηκαν ακόμα το γερμανικό κράτος, η Ι.Κ. Ρόδου, ο Σύλλογος Κυριών της Ι.Κ. Λάρισας και η Ι.Κ. Βόλου, για να ακολουθήσουν, επίσης, χαιρετισμοί που απηύθυναν, ο Γ.Γ. Θρησκευμάτων του Υπ. Παιδείας Γ. Καλαντζής, ο δήμαρχος Λαρισαίων Θαν. Μαμάμος και ο Μητροπολίτης Λάρισας Σεβ. Ιερώνυμος, με την εκδήλωση να κλείνει μελωδικά από τη χορωδία της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν, επίσης, ο υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Χρ. Κέλλας, οι βουλευτές Λάρισας της ΝΔ Χρ. Καπετάνος και Μαξ. Χαρακόπουλος, ο γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας Κων. Τζανακούλης, η περιφερειακή διευθύντρια Εκπαίδευσης Βασιλική Ζιάκα, η αντιπεριφερειάρχης Μαρία Γαλλιού, η πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Λάρισας Γαρυφαλιά Καρυστιανού, ο αντιδήμαρχος Πολιτισμού Θωμ. Ρετσίανης, ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Λάρισας Τρ. Τσάτσαρρος, ο πρώην περιφερειάρχης Κων. Αγοραστός, ο διευθύνων σύμβουλος της «Ε» Γ. Μιχαλόπουλος, καθώς και εκπρόσωποι φορέων της Λάρισας.

ΠΗΓΗ: [«ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» Λάρισας, 16.6.2025](#)

ΣΧΕΤΙΚΑ:

- **Βίντεο δηλώσεων του Προέδρου της Ι.Κ.Α. Μ. Μανουάχ** [ΕΔΩ](#)
- **Βίντεο από το κόψιμο της κορδέλας** [ΕΔΩ](#)